

Witajcie

(Bienvenidos) reżyseria Hiszpania, 2014
Javier Fesser 28 min.

Anni i Alidel mieszkają w małej wiosce w Peruwiańskich Andach, na wysokości 4000 m.n.p.m. Do szkoły w Ingatambo chodzą na piechotę, a droga zajmuje im trzy godziny. Wkrótce w szkole ich kuzynki Giseli ma pojawić się Internet, a z nim okno na świat.

Dostęp do edukacji, dostęp do Internetu

Prawo do nauki jest jednym z podstawowych praw człowieka. Gwarantuje je Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz traktaty międzynarodowe (w tym Powszechna Deklaracja Praw Człowieka i Konwencja o Prawach Dziecka ONZ). Niestety nie wszyscy ludzie na świecie mają dostęp do edukacji. Wiele dzieci pozbawionych jest możliwości uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych ze względu na sytuację ekonomiczną. Na różnych szerokościach geograficznych dzieci wykonują prace zarobkowe lub pomagają w utrzymaniu gospodarstwa w czasie, gdy ich rówieśnicy chodzą do szkoły. W innych przypadkach dostęp do edukacji jest utrudniony z powodu braku kadry czy przez przeszkody geograficzne, które widać również w filmie „Witajcie”.

Cyfrowa chmura, o której dzieci rozmawiają w filmie, jest jednym z najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych, które dodatkowo znacznie się rozwinęło od 2014 r., w którym powstał film. Chmura (cloud) to metafora, za którą kryje się sieć centrów danych (data center), gdzie przechowywane i przetwarzane są cyfrowe informacje, czerpane z sieci internetowej.

Powszechność dostępu do łącza internetowego, które dla wielu dzieci w wieku szkolnym jest sprawą oczywistą, sprawia, że czasem zapominamy o tych regionach, które są odcięte od Sieci.

W tym kontekście film jest nie tylko pięknym portretem oddalonej od nas społeczności, ale pozwala się skonfrontować z tymi aspektami rzeczywistości, których na co dzień nie przychodzi nam kwestionować.

Film fabularny a film dokumentalny

„Witajcie” to film, w którym nie ma aktorów ani scenografii. Występujące w nim dzieci i ich rodziny to prawdziwi mieszkańcy Peru, którzy podzielili się z filmowcami swoim codziennym życiem. Również fakt

doprowadzenia prądu i Internetu do szkoły jest prawdziwy i jest efektem projektu organizacji Luces para Aprender działającej na rzecz oświaty w krajach iberoamerykańskich.

Reżyser nie ukrywa trudnych tematów, które są częścią życia mieszkańców wioski: porzucania rodziny w celach zarobkowych (ojciec Giseli czy Mareli, która zajmuje się domem swoich pracodawców w Limie), nadużywania alkoholu, drobnej przestępczości i braku dostępu do edukacji (postać Jordana, przewodnika turystycznego) oraz niebezpieczeństwa związanego z porwaniami (przestroga nauczycielki o nierozmawianiu z nieznajomymi). Te tematy są częścią filmu tak jak są częścią życia lokalnej społeczności.

Film poprowadzony jest jednak w sposób fabularny, opowiada z zamierzonym humorem bardzo konkretną historię i towarzyszy mu narracja. Powstał w celach edukacyjnych i jest w ten sposób wykorzystywany w czasie zajęć filmowych w hiszpańskojęzycznych szkołach.

Oprócz tematów społecznych, opisanych również w propozycjach na zajęcia filmowe, warto zwrócić uwagę młodych widzów na unikatowość tego krótkiego metrażu pod kątem rzemiosła filmowego. W zakładce Biblioteka na portalu Laboratorium Filmowe jest tekst poświęcony filmom dokumentalnym autorstwa polskiego reżysera dokumentalisty Tomasza Jurkiewicza.

PROPOZYCJE NA ZAJĘCIA FILMOWE

Przed projekcją

Przerywamy ten program na krótką dyskusję

- ★ Zatrzymaj film po 2 minutach i 18 sekundach.
 - Odnajdźcie Inyatambo na mapie, żeby umiejscowić przedstawione wydarzenia.
- ★ Zatrzymaj film po 3 minutach i 5 sekundach.
 - Czy wiecie, jak nazywa się sprzęt, który widzicie na ekranie i który pozwala na połączenie się z całym światem? Czy widzieliście kiedyś takie albo podobne anteny? Czy wiecie, że panele, które są widoczne obok anteny zamieniają światło słoneczne w prąd, który mamy w gniazdkach?
- ★ Zatrzymaj film po 8 minutach i 8 sekundach.
 - Jak dzieci w szkole w Inyatambo używają Internetu do nauki?
 - A wy jak korzystacie z Internetu w szkole albo w domu?
- ★ Zatrzymaj film po 16 minutach i 14 sekundach.
 - Jakiej transmisji słuchają ojcowie przez radio?

- Czy w waszych rodzinach też ktoś interesuje się piłką nożną?
- ★ Zatrzymaj film po 20 minutach i 24 sekundach.
 - Czy wiecie, z jakiej ciężarówki wysiedli bohaterowie?
 - Skąd w waszych domach bierze się mleko?

Po projekcji

Omówienie świata przedstawionego

Poproszenie uczestników zajęć o streszczenie filmu z uwzględnieniem wszystkich ważnych elementów świata przedstawionego pozwala na uporządkowanie swoich wrażeń po filmie i zwiększa szanse, że wszyscy w grupie zrozumieli warstwę fabularną. Jest to konieczny punkt wyjścia do analizy filmowej, interpretacji i indywidualnych przemyśleń.

- ★ Poproś ochotników o streszczenie filmu oraz o wymienienie i krótki opis bohaterów.
- ★ Upewnij się, że zrozumieli, że film nakręcony został w prawdziwym regionie świata, gdzie do tej pory nie było Internetu i nie wszystkie domy mają dostęp do prądu, a jego bohaterowie to dzieci faktycznie mieszkające w Peru.
- ★ Przejdźcie do dyskusji na temat tego, co najbardziej podobało się uczestnikom w tej historii i co ich najbardziej poruszyło.

Po projekcji

Chmura – omówcie i narysujcie

- ★ Czy wiecie, co to znaczy mieć głowę w chmurach? Znacie kogoś, kto często ma głowę w chmurach? Dlaczego bohaterowie filmu mówią tak o Alidelu?
- ★ Czy słyszeliście kiedyś o internetowej chmurze? Informacje, teksty i obrazki wysyłane są z urządzeń przez Internet (kable lub fale radiowe) do chmury, która wszystko gromadzi i z której każdy może pobierać wysłane tam informacje.

Po projekcji

Rówieśnicy z drugiego końca świata

Po obejrzeniu filmu i odszukaniu Inyatambo na mapie uczestnicy powinni już zdawać sobie sprawę, że bohaterowie filmu znajdują się bardzo daleko od nich. Żyją wśród krajobrazów, które mogą się wydawać egzotyczne i ich życie różni się od życia uczestników pod wieloma względami. Pod innymi względami jest z kolei bardzo podobne i znajome. Wspólnie poszukajcie podobieństw i różnic i zastanówcie się, czy

spotkanie z rówieśnikiem z drugiego końca świata może pokazać nam, jak wiele nas łączy z ludźmi na całym świecie.

Dodajcie swoje spostrzeżenia do tego, co omówiliście w trakcie filmu.

- ★ Jak wygląda droga do szkoły Anni i Alidela?
 - A jak wy pokonujecie codziennie drogę do szkoły?
- ★ Na co muszą uważać dzieci chodzące do szkoły w Ingatambo?
 - Czy pamiętacie, na co wy powinniście uważać w drodze do szkoły albo w czasie zabaw na podwórku?
 - Czy to samo dotyczy nieznajomych, których możecie spotkać w Internecie?
- ★ Czym dzieci pokazane w filmie zajmują się po szkole? Jak pomagają rodzicom?
 - A jak wy pomagacie w domach? Jak spędzacie czas wolny?
- ★ Czy wszystkie dzieci chodzą do szkoły? Czym zajmuje się chłopak, który nie chodzi na lekcje?

Dzieci chodzą do szkoły na piechotę, droga zajmuje im trzy godziny (nie chodzą codziennie).

Muszą uważać na burze (ze względu na wysokość miejscowości nad poziomem morza pioruny są bardzo niebezpieczne) oraz na nieznajomych, z którymi nie powinni rozmawiać i nie powinni wsiadać do ich samochodów.

Bohaterowie pomagają dorosłym w pracach gospodarczych: karmią zwierzęta, noszą drewno do kuchni, zaganiają owce z pastwiska, doją krowy, pracują w ogródku.

Jordan nie chodzi do szkoły, jego ojciec na to nie pozwala. Pracuje jako lokalny przewodnik po regionie Cajamarca. Zna na pamięć różne historie, które za pieniądze opowiada turystom.

- ★ Czy wiecie, że w Polsce jest obowiązek szkolny? Dzieci nie mogą pracować zamiast się uczyć. W wielu miejscach na świecie dzieci i młodzi ludzie nie mają dostępu do edukacji.

Wartość, jaka płynie z posiadania dostępu do wiedzy – zarówno dzięki szkole jak i globalnej sieci – jest bardzo ważnym motywem tego filmu.

Po projekcji

Jak przedstawić się światu?

Około 20. minuty filmu Gisela nagrywa swoją wypowiedź, którą chce podzielić się ze światem za pomocą Internetu. Jej pełna wypowiedź pojawia się około 23. minuty w scenie przesyłania nagrania na portal YouTube.

Co znalazłoby się w waszym filmiku? Co powiedzielibyście o sobie rówieśnikom z różnych zakątków Globu, jeśli mielibyście maksymalnie 60 sekund?